

Araştırma Makalesi/ Research Article

Fiziksel Kısıtlama Konulu Hemşirelik Çalışmalarının Bibliyometrik Analizi

Bibliometric Analysis of Nursing Research on Physical Restriction

Kamile Kırca¹ Yurdağül Erdem² Esra Doğan Yılmaz³

¹ Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Kırıkkale, TÜRKİYE

² Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Kırıkkale, TÜRKİYE

³ Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, Kırıkkale, TÜRKİYE

Geliş tarihi/ Date of receipt: 15/07/2024

Kabul tarihi/ Date of acceptance: 29/10/2024

© Ordu University Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Türkiye, Published online: 11/10/2025

ÖZ

Amaç: Bu araştırmanın amacı, Web of Science veri tabanında, hemşirelik alanında “fiziksel kısıtlama” üzerine yayımlanmış akademik çalışmaların bibliyometrik analizini gerçekleştirmektir.

Yöntem: Çalışmada veri tabanında 2013-2023 yılları arasında tarama yapılmıştır. Taramada “physical restraint”, “mechanical restraint” ve “freedom restraining measures” anahtar kelimeleri kullanılarak 229 akademik çalışmaya ait bibliyometrik analiz yapılmıştır. Analizde VOS-viewer yazılımı kullanılmış ve yıllara göre yayın sayıları, dergilere göre dağılımları, en çok atıf alan araştırmalar, en çok yayın yapılan ülke, en sık kullanılan anahtar kelimeler ve ortak yazarlık yönü incelenmiştir.

Bulgular: Araştırma sırasında Web of Science’da hemşirelik alanında fiziksel kısıtlamaya ilişkin en fazla sayıda belgenin 2022 yılına ait olduğu belirlenmiştir. Bu konuda en fazla yayın Wiley’de yapılmıştır. Muir-Cochrane, 7 makale ve 133 atıfla önde gelen araştırmacıdır. Maastricht Üniversitesi (Hollanda) fiziksel kısıtlama konusunda yayın yapan yazarların bulunduğu kurumlar arasında ilk sırada yer alıyor. En fazla yayına ve işbirlikçi ağlara sahip ülke Amerika Birleşik Devletleri’dir. Türkiye de konu alanında yayın yapan ülkeler sıralamasında ilk on ülke içerisinde yer almaktadır. Fiziksel kısıtlamaya ilişkin en fazla yayının yapıldığı dergi International Journal of Mental Health Nursing iken en fazla atıf alan dergi ise International Journal of Nursing Studies’tir. Fiziksel kısıtlama ile ilgili yapılan bilimsel yayınlarda en çok kısıtlama, hemşirelik, yoğun bakım, akıl sağlığı, zorlama, empati gibi kavramların kullanıldığı tespit edilmiştir.

Sonuç: Bu bibliyometrik analizde hemşirelik alanında fiziksel kısıtlama konusunda yapılan çalışmaların ivme kazandığı, en sık kısıtlama, hemşirelik, yoğun bakım, akıl sağlığı, zorlama, psikiyatri hemşireliği, hasta güvenliği, empati gibi kavramlar açısından incelendiği ve çalışmaların en çok hemşirelik alanında yapıldığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bibliyometri, fiziksel kısıtlama, hemşirelik, mekanik kısıtlama, özgürlüğü kısıtlayıcı önlemler

ABSTRACT

Objective: The aim of this research is to perform a bibliometric analysis of published academic studies on "physical restraint" in the field of nursing in the Web of Science database.

Methods:

A bibliometric analysis of 229 academic studies conducted between 2013 and 2023 used the keywords “physical restraint”, “mechanical restraint”, and “freedom restraining measures”.

In the analysis conducted using VOS-viewer software, the number of publications by year, their distribution by journals, the most cited studies, the country where the most publications were made, the most frequently used keywords and co-authorship were examined.

Results: It was determined that the highest number of documents belonged to 2022. The highest number of publications was made in Wiley. Muir-Cochrane is the leading researcher with 7 articles and 133 citations. Maastricht University (the Netherlands?) ranks first among institutions with authors publishing on physical restraint. The country with the most publications and collaborative networks is the United States, and Turkey is also among the top ten countries. The journal with the most publications is the International Journal of Mental Health Nursing, while the most cited journal is the International Journal of Nursing Studies. It was determined that concepts such as restraint, nursing, intensive care, mental health, coercion, and empathy were used the most in the publications.

Conclusion: In this bibliometric analysis, it was determined that studies on physical restraint in the field of nursing have gained momentum, that they are most frequently examined in terms of concepts such as restraint, nursing, intensive care, mental health, coercion, psychiatric nursing, patient safety, and empathy, and that the studies are mostly conducted in the field of nursing.

Key Words: Bibliometrics, physical restraint, nursing, mechanical restraint, freedom restraining measures

ORCID IDs of the authors: KK: 0000-0001-7019-6107; YE: 0000-0002-9209-9890; EDY: 0000-0002-6684-3305

Sorumlu yazar/Corresponding author: Esra Doğan Yılmaz

Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, Kırıkkale, TÜRKİYE

Bu çalışma Karadeniz Teknik Üniversitesi tarafından düzenlenen 7. Uluslararası Adli Hemşirelik Kongresi’nde (7 th International Forensic Nursing Congress) 8-10 Mayıs 2023, Trabzon, Türkiye’de online sözel bildiri olarak sunulmuştur.

e-posta/e-mail: esrayilmaz@kku.edu.tr

Atf/Citation: Kırca K, Erdem Y, Doğan Yılmaz E. (2025). Fiziksel kısıtlama konulu hemşirelik çalışmalarının bibliyometrik analizi. Ordu Üniversitesi Hemşirelik Çalışmaları Dergisi, 8(3), 599-610. DOI:10.38108/ouhcd.1516268

Content of this journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

Giriş

Fiziksel kısıtlama, vücudun serbest hareketini sınırlandırmak için yaygın olarak kullanılan eylem ve prosedürlerdir (Cortinhal ve ark., 2024). Hastaların kolay hareket etmelerini önleyecek çarşaf, eldivenler, ateller, yelekler, kemerler, tekerlekli sandalye frenleri, bilek bantları veya immobilizatörler gibi çeşitli fiziksel veya mekanik aletler bu amaçla kullanılmaktadır. İlk olarak huzurevlerinde hasta düşmelerini önlemek amacıyla kullanılmaya başlanan fiziksel kısıtlama; günümüzde sıklıkla yoğun bakımlarda, deliryum, ajitasyon, bilinç bulanıklığı ve şiddet eğilimi olan psikiyatri hastalarında, çocuk hastalarda aşılama ve kan alma gibi uygulamalarda kullanılmaktadır (Erdem, 2024; Kılıç ve Polat, 2021; Tanaka, 2023). Fiziksel kısıtlama hastaların davranışlarını kontrol ederek istemli ya da istemsiz olarak vücutlarında bulunan tedavi ve bakım ekipmanlarını çekmesini, kendisine ya da sağlık personeline zarar vermesini, hasta düşmelerini önlemek, ayrıca tedavi ve bakımı kolaylaştırmak gibi birçok amaca hizmet etmektedir (Cortinhal ve ark., 2024; Erdem, 2024; Kılıç ve Polat, 2021; Tanaka, 2023).

Fiziksel kısıtlama, kritik durumdaki hastaların güvenliğinin risk altında olduğu durumlarda sıklıkla başvurulan stratejilerden birisidir. Yapılan bütüncü bir derleme (integrative review) çalışmada yoğun bakım ünitelerindeki yetişkin hastalarda fiziksel kısıtlama kullanımına ilişkin endikasyonlar, komplikasyonlar, bakım ve alternatif stratejiler hakkındaki uygulamalar incelenmiştir (Santos ve ark., 2021). Buna göre sağlık profesyonelleri ana endikasyon olarak en fazla tedavinin devamlılığını sağlama endişesi, invaziv tedavi cihazlarının yerinden çıkmasının önlenmesi ve ajitasyon, oryantasyon bozukluğu, saldırganlık, uykululuk, konfüzyon ve deliryum gibi bilinç düzeyindeki değişiklikler nedenleriyle fiziksel kısıtlamaya başvurmaktadır. Ayrıca hastanın, sağlık personelinin ve diğer hastaların güvenliği, hemşire tarafından hastanın doğrudan gözlemlenmesinin zorluğu, düşme riskinin yüksek olması gibi hususlar da “endikasyon” olarak tanımlanmıştır (Santos ve ark., 2021).

Fiziksel kısıtlama faydalı olacağı inancıyla uygulansa da çeşitli riskleri de bulunan bir uygulama olup, bilişsel ve fiziksel komplikasyonlara neden olabilmektedir. Fiziksel tespit uygulanan hastaların durumdan rahatsız olması, algılanan saygınlık kaybı, cihazın çıkarılması riskinin artması, kaygı, ağlama, ajitasyon, travma sonrası stres bozukluğu, asfiksi,

malnütrisyon, dehidratasyon ve hastane enfeksiyonu riskinin artması bu komplikasyonlara örnek olarak verilebilir. Ayrıca kısıtlanan uzuvlarda ağrı, morarma, hiperemi, ödem, basınç ülserleri, deri lezyonları, cilt nekrozu ve ölüm gibi fiziksel değişiklikler görülebilmektedir (Altunkeser ve Korhan, 2019; Erdem, 2024; Kılıç ve Polat, 2021; Santos ve ark., 2021). Fiziksel kısıtlama kaynaklı ölümlerin retrospektif olarak incelendiği bir çalışmada, fiziksel kısıtlama sırasında gerçekleşen 26 ölüm vakasından 3 tanesinin fiziksel kısıtlama sırasında doğal nedenlerle, 1 tanesinin intihar nedeniyle ve 22 tanesinin de yalnızca fiziksel kısıtlama nedeniyle gerçekleştiği ortaya konulmuştur. Aynı çalışmada fiziksel kısıtlama nedeniyle gerçekleşen ölümlerin başlıca sebeplerinin ise fiziksel kısıtlama esnasında baş aşağı sarkma pozisyonu (3 vaka), göğüs sıkışması (8 vaka) ve boğulma (11 vaka) olduğu belirtilmiştir (Berzlanovich ve ark., 2012). Kandeel ve Attia (2013) ise fiziksel kısıtlama uygulanan hastaların kısıtlama bölgesinde ciddi oranlarda kızarıklık (%96,5), morarma (%51,1), şişlik ve ödem (%33,3) geliştiğini belirtmişlerdir (Kandeel ve Attia, 2013).

Fiziksel kısıtlama uygulaması tüm risklerine rağmen tedavinin belirli zamanlarında kullanılmaktadır (Santos ve ark., 2021). Bir hastaya fiziksel kısıtlama kararının verilmesinde ve aynı zamanda klinik uygulamada fiziksel kısıtlamanın kullanılmasında hemşireler en çok yer alan sağlık profesyonelleridir (Cortinhal ve ark., 2024). Ancak hemşirelerin fiziksel kısıtlamaya ilişkin bilgi eksikliklerinin olduğu ve bu amaçla sağlık profesyonellerine yönelik kılavuz ve protokollerin geliştirilmesi gerektiği belirtilmektedir (Santos ve ark., 2021). Özellikle uygulamaya ilişkin kayıtlarda uygulama yeri, zamanı ve kısıtlama türü yer alırken; bilgilendirilmiş onam, kısıtlamanın sonlandırılma zamanı, hasta tepkileri ve ilgili komplikasyonlar hakkında bilgi içermediği belirtilmektedir (Gu ve ark., 2019).

Fiziksel kısıtlama, birey merkezli bakım, bilgilendirilmiş onam, özerklik ve savunuculuk gibi hemşirelik değerleri açısından dikkate alınması gereken önemli etik boyutları içerir (Erdem, 2024; Ramluggun ve ark., 2018; Tanaka, 2023). Bu nedenle hemşireler hasta güvenliği amacıyla kullanılan fiziksel kısıtlama uygulamasına karar verme, uygulama, sonlandırma, faydası ve riskleri konularında etik ikilemler yaşamaktadırlar. Bu durum hemşirelerin de psikolojik stres yaşamalarıyla sonuçlanmaktadır. Özellikle yarar sağlama ve zarar vermeme etik ilkeleri açısından

fiziksel kısıtlama ile ilgili konular hemşirelik değerlerini sorgulamalarına neden olmaktadır (Kılıç ve Polat, 2021; Tanaka, 2023). Bu bağlamda hem hastalar hem de hemşireler açısından bu denli önemli olan fiziksel kısıtlama uygulamasına ilişkin literatürde yapılan çalışmaların görselleştirilerek genel eğilimlerinin belirlenmesi önemlidir. Böylece konunun ilgi gösterilen yönleri ortaya konularak, yapılacak yeni çalışmalara rehberlik etmesi açısından araştırmacılara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Yöntem

Amaç

Bu çalışmanın amacı Web of Science veri tabanında hemşirelik alanında “fiziksel kısıtlama” konusunda yayınlanmış bilimsel çalışmaların bibliyometrik analizini yapmaktır.

Çalışmanın Tasarımı

Arslan (2022) tarafından vurgulandığı üzere, gün geçtikçe artan bir hızla akademik makalelerin sayısı artmakta ve bu durum, belirli bir konu alanını şekillendiren önemli araştırmacılar ve konuların belirlenmesini oldukça zorlaştırmaktadır. Bu bağlamda, bibliyometri, artan makale sayılarının incelenmesi için araştırmacılara işlevsel bir yöntem sunar. Ayrıca makalelerin kazandığı ivmeyle birlikte, belirli bir bilimsel alandaki gelişmeleri anlamak için bilgisayar programlarının kullanılması kaçınılmazdır (Arslan, 2022). Bibliyometrik analiz, bilimsel yayınların niceliksel analizi yoluyla disiplinler, alanlar, konular, ülkeler, kuruluşlar, yazarlar ve ilgili yazarlar arasındaki işbirlikleri hakkındaki verilerin istatistiksel ve matematiksel araçlar kullanılarak sunulmasını amaçlayan bir yöntemdir (Kurutkan ve ark., 2017). Bibliyometri, ilgili konular hakkında sezgisel veri ve modeller sağlayarak araştırmacılara rehberlik eden bir araçtır (Ye ve ark., 2019). Ayrıca, araştırma konu alanlarıyla ilgili önemli bilgilerin keşfedilmesini kolaylaştırır. Bu nedenle bilimsel literatür bibliyografyası, Web of Science (WOS) gibi veri tabanlarından elde edilen veriler üzerinde niceliksel analizler yapılarak araştırmanın öneminin ve ana konularının belirlenmesinde etkili bir yöntem olarak kullanılabilir. Bu yöntem, sağlık araştırmaları ve hemşirelik bilimi gibi alanlarda hızla yaygınlaşmakta ve kullanılmaktadır (Dong ve ark., 2020; Kokol ve ark., 2019).

Veri Toplama Süreci

Bu çalışmada bibliyometrik analize yönelik veriler, WOS çekirdek koleksiyonundan Social Sciences Citation Index (SSCI), Science Citation

Index Expanded (SCI-E) ve Emerging Sciences Citation Index (ESCI) dahil edilerek işlenmektedir. Çalışma için WOS veri tabanı seçilirken belirli kriterler dikkate alınmıştır. WOS'un yüksek kalite standartlarına sahip olması, araştırma konu alanı, yayın yılı ve dili, belge türü, indeks gibi kriterlere göre sayısallaştırılabilir olması, alıntılar ve verilerin kolayca indirilebilir olması önemli özellikleri olarak sıralanabilir. Ek olarak, WOS'un yüksek etkisi ve geniş bir coğrafi alan boyunca veri sağlaması, araştırmacıların makale özetleri, yazar listeleri, kurumlar ve yazarların bağlı olduğu ülke, referanslar, alıntılar ve dergilerin etki faktörleri gibi temel meta verilere erişmesine olanak tanır (Brito-Ochoa ve ark., 2020). Bu veri tabanının seçilmesinin nedeni Web of Science'in daha önceki sistematik literatür taramalarında bibliyometrik araştırmalar için güvenilir bir veri tabanı olarak tanımlanmış olmasından kaynaklanmaktadır (Zupic ve Čater, 2015).

Çalışma kapsamında veriler, 4 Nisan 2023 tarihinde erişilen WOS veri tabanından “physical restraint”, “freedom restraining measures”, “restraint” anahtar kelimeleri kullanılarak elde edilmiştir. Fiziksel kısıtlama ile ilgili makaleler aşağıdaki arama kriterleri kullanılarak aranmıştır. “All fields” seçim kategorisinde 2.231 çalışma elde edilmiştir. Zaman aralığı “2013–2023” olarak işaretlenmiş ve 1.236 çalışma dahil edilmiştir. Belge türü olarak “Article” seçeneği seçilerek 1011 adet makale elde edilmiş, Web of Science kategorisi olarak “Nursing” seçeneği işaretlenmiş ve 229 çalışmaya ulaşılmıştır.

Verilerin Analizi

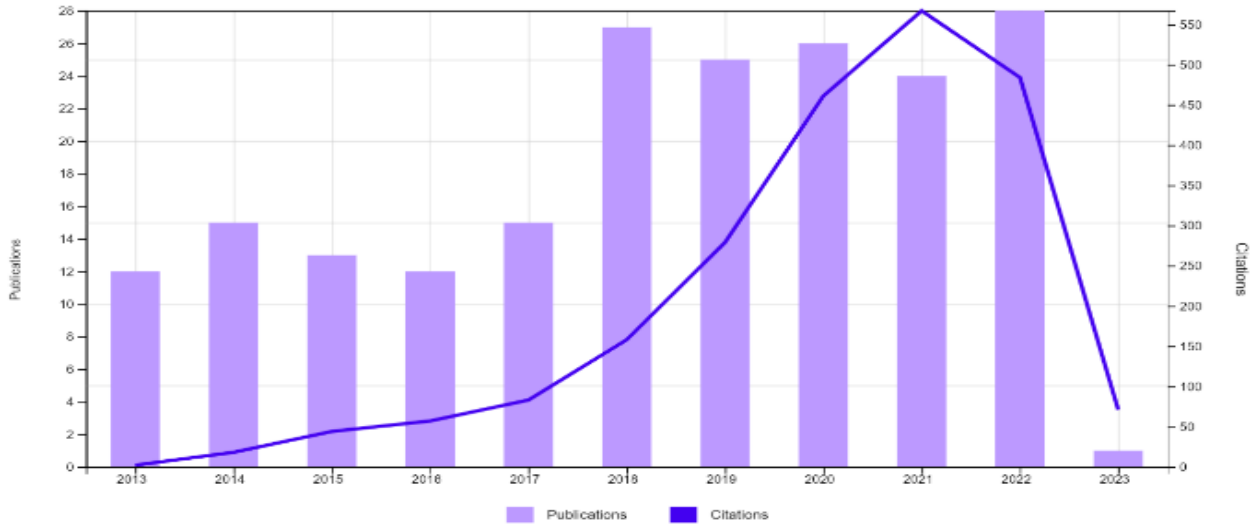
WOS veri tabanında tanımlanan arama kriterleri dahilinde elde edilen veriler “tab limited file” ve “excel” dosyaları olarak indirilmiştir. Daha sonra WOS'un kendi sistemi üzerinden betimsel analiz yapılmış ve belge sayısı, referans sayısı ve yazarlar, ülkeler, kurumlar ve dergiler arasındaki ilişkilerin toplam gücü VOS-viewer 1.6.19 yazılımı kullanılarak belirlenmiştir. Veriye dayalı ağ haritalarını oluşturmak ve görselleştirmek için VOS-viewer yazılım aracı kullanılmıştır (van Eck ve Waltman, 2010).

Bulgular

Şekil 1'de yayınların ve alıntıların yıllara göre dağılımı gösterilmektedir. 2013 yılında yayın sayısı 12, atıf sayısı 2; 2014 yılında yayın sayısı 15, atıf sayısı 18; 2015 yılında yayın sayısı 13, atıf sayısı 44; 2016 yılında yayın sayısı 12, atıf sayısı 57; 2017 yılında yayın sayısı 15, atıf sayısı 83; 2018 yılında

yayın sayısı 27, atıf sayısı 158; 2019 yılında yayın sayısı 25, atıf sayısı 279; 2020 yılında yayın sayısı 26, atıf sayısı 461; 2021 yılında yayın sayısı 24, atıf sayısı 567; 2022 yılında yayın sayısı 28, atıf sayısı 484; 2023 yılında yayın sayısı 1 olarak belirlenmiş

olup atıf sayısı ise 71'dir. Yayın sayısı yıllar içerisinde dalgalı bir şekilde artış göstererek 2022 yılında zirve yapmıştır. Atıf sayısının ise yıllar içerisinde ivme kazandığı görülmektedir. En fazla atıf sayısı 2021 yılına aittir.

Şekil 1. Yayın ve atıf sayılarının yıllara göre dağılımı

Fiziksel kısıtlama konusunda Web of Science kategorilerinin dağılımı incelendiğinde Hemşirelik (Nursing) ilk sırada (n=229) yer almaktadır. En fazla yayın yapan yayıncı kuruluşlar incelendiğinde Wiley (n=85), Elsevier (n=51), ve Sage (20) ön plana çıkmaktadır. Fiziksel kısıtlama konulu çalışmalar daha çok Science Citation Index Expanded (SCI-EXPANDED) (n=177) dergilerde yer almıştır. Bu tablo aynı zamanda çalışmaların

yayın dillerine göre dağılımını da göstermektedir. Bu analize göre bu konu alanında yayınlanan makalelerin ilk yayın dilinin İngilizce olduğu tespit edilmiştir. Bunun nedeni akademik dil olarak İngilizcenin sıklıkla kullanılması ve Web of Science tarafından indekslenen dergilerin yayın dili olarak çoğunlukla İngilizceyi tercih etmesi olabilir (Tablo 1).

Tablo 1. Fiziksel kısıtlama konusunda Web of Science kategorilerinin dağılımı, en fazla yayın yapan yayıncılar, Web of Science indeksleri ve yayın dillerinin dağılımı

Web of Science Kategorileri	Kayıt sayısı
Nursing	229
Psychiatry	46
Ethics	11
Critical Care Medicine	8
Geriatrics Gerontology	7
Gerontology	7
Cardiac Cardiovascular Systems	3
Respiratory System	3
Education Scientific Disciplines	1
Integrative Complementary Medicine	1
Management	1
Pediatrics	1
Public Environmental Occupational Health	1
Social Sciences Biomedical	1

Tablo 1. (devam) Fiziksel kısıtlama konusunda Web of Science kategorilerinin dağılımı, en fazla yayın yapan yayıncılar, Web of Science indeksleri ve yayın dillerinin dağılımı

Web of Science Kategorileri	Kayıt sayısı
Yayıncı	
Wiley	85
Elsevier	51
Sage	20
Lippincott Williams & Wilkins	12
Taylor & Francis	7
Amer Assoc Critical Care Nurses	5
Slack Inc	4
Web of Science İndeks	
Science Citation Index Expanded (SCI-EXPANDED)	177
Social Sciences Citation Index (SSCI)	176
Emerging Sources Citation Index (ESCI)	18
Dil	
İngilizce	187
İspanyolca	6
İtalyanca	3
Fransızca	1
Portekizce	1

Birçok araştırmacı fiziksel kısıtlamaya ilişkin yayınlar yayınlamaktadır. Ancak bunlar arasında bazı araştırmacılar yayın ve alıntı sayılarına göre dikkat çekmektedir. İlgili konu alanındaki çalışma ve atıf sayısı yazar başına en az 2 olacak şekilde seçildiğinde 765 yazardan 85'i eşik değere ulaşmıştır. Tablo 2'ye göre Muir-Cochrane bu konu alanında öne çıkan bilim insanıdır. Owen Price'ın ise az sayıda yayını olmasına rağmen yüksek bağlantı gücüyle dikkat çekmektedir.

Aynı tabloda belirtilen konuda en fazla makale yayınlayan üniversite/kurumlar verilmektedir. İlgili konu alanında bir kurum için gereken minimum araştırma ve atıf sayısı 2 olarak belirlendiğinde 419 kurumdan 66'sı kriterleri karşılamıştır. Fiziksel kısıtlamaya ilişkin yayınlarıyla bilinen ve en fazla belgeye sahip olan Maastricht Üniversitesi (Hollanda), Manchester Üniversitesi (İngiltere) ve Flinders Üniversitesi (Avustralya) ilk üç sırada yer

almaktadır. Maastricht Üniversitesi'nin toplam bağlantı kuvvetinin de yüksek olduğu belirlenmiştir. Fiziksel kısıtlama konusunda yayın yapan ve en fazla sayıda belgeye sahip olan ilk on ülke incelenmiştir. Bir ülke için ilgili konuda minimum çalışma ve atıf sayısı 2 olarak belirlendiğinde 42 ülkeden 31'i bu şartı yerine getirmiştir. Doküman sayısı bakımından Amerika, İngiltere, Çin Halk Cumhuriyeti ve Avustralya ilk sıralarda yer almaktadır. Amerika Birleşik Devletleri bir kez daha alıntı sayısı ve toplam bağlantı gücü açısından öne çıkmaktadır. Türkiye de ilk on ülke arasında bulunmaktadır. Tablo 2'ye göre, bir ülkenin ilgili konu alanında yaptığı çalışmalar ve alıntılar en az iki olarak değerlendirildiğinde, 64 kaynağın 30'u bu kriteri karşılamaktadır. En çok yayına sahip dergi 24 makale ile International Journal of Mental Health Nursing'dir. International Journal of Nursing Studies ise en yüksek atıf sayısına sahip dergi olmuştur.

Tablo 2. Fiziksel kısıtlamaya ilişkin en çok yayın yapan araştırmacıların, üniversiteler/kurumların, ülkelerin ve dergilerin yayın sayısı, atıfları ve toplam bağlantıları

Yazar	Döküman	Atıf	Toplam bağlantı kuvveti
Muir-cochrane, Eimear	7	133	9
Bleijlevens, Michel H.C.	6	36	25
Duxbury, Joy	5	117	28
Baker, John	5	97	28
Price, Owen	5	95	29
Oster, Candice	5	92	8
Milisen, Koen	5	44	21
Capezuti, Elizabeth	5	34	23
Hamers, Jan P.H.	5	28	25
Verbeek, Hilde	5	28	25

Tablo 2. (devam) Fiziksel kısıtlamaya ilişkin en çok yayın yapan araştırmacıların, üniversiteler/kurumların, ülkelerin ve dergilerin yayın sayısı, atıfları ve toplam bağlantıları

Üniversiteler/Kurumlar	Döküman	Atıf	Toplam bağlantı kuvveti
Maastricht Univ.	8	49	20
Univ. Manchester	8	139	14
Flinders Univ. S Australia	7	147	4
Cuny Hunter Coll	6	67	15
Univ Cent Lancashire	6	136	15
Univ Leeds	6	131	14
Katholieke Univ leuven	6	79	10
Univ Barcelona	5	52	9
Univ pittsburgh	5	74	5
Univ Autonoma madrid4	4	20	14
Manchester Metropolitan Univ	4	73	14
Ülkeler	Döküman	Atıf	Toplam bağlantı kuvveti
Amerika Birleşik Devletleri	32	371	14
İngiltere	25	335	12
Çin Halk Cumhuriyeti	23	297	4
Avustralya	22	285	10
İspanya	15	148	1
Hollanda	10	104	11
Türkiye	9	70	0
Kanada	8	54	6
İtalya	8	57	1
Belçika	7	101	6
Dergi	Döküman	Atıf	Toplam bağlantı kuvveti
International Journal of Mental Health Nursing	24	221	23
Journal of Clinical Nursing	19	172	81
International Journal of Nursing Studies	13	398	34
Nursing Ethics	11	136	41
Nursing in Critical Care	8	81	41
Journal of Psychiatric Nursing and Mental Health Nursing	8	149	19
Archives of Psychiatric Nursing	8	86	10
Journal of Advanced Nursing	7	71	40
Perspectives in Psychiatric Care	7	62	22
Enfermeria Intensiva	5	24	21

Fiziksel kısıtlama konusunda en fazla atıf alan çalışmalar değerlendirildiğinde, bilimsel katkısı en çok olan ve International Journal of Nursing Studies dergisinde yayınlanan Wang ve arkadaşları (2014) tarafından hasta güvenliği kültürü ile

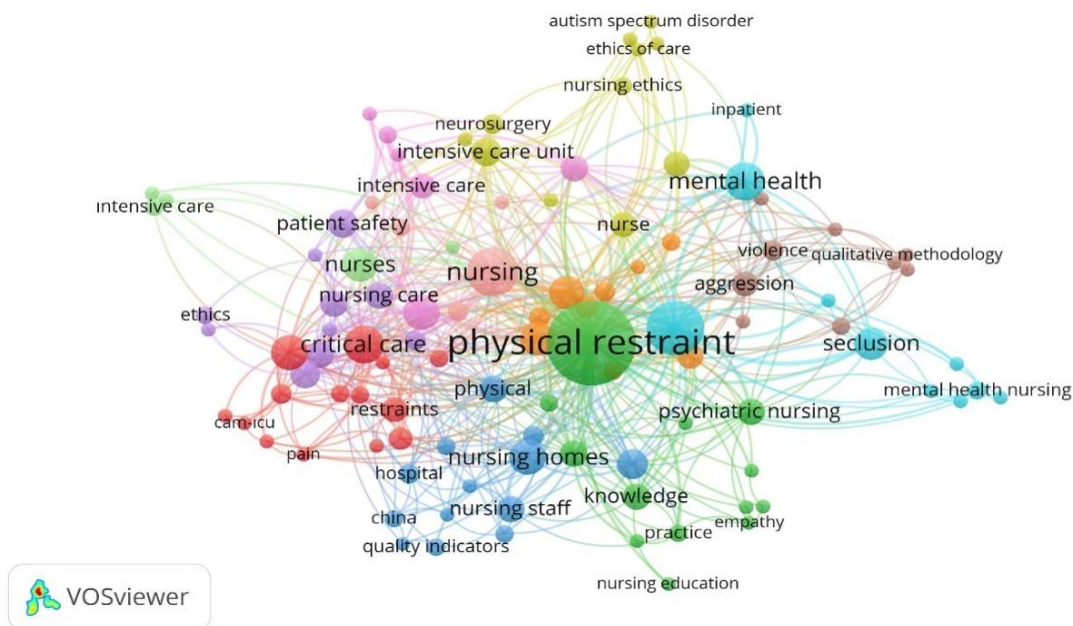
olumsuz olaylar arasındaki ilişkinin incelediği çalışmadır. Bu çalışmaların yüksek oranda atıf almaları sebebiyle diğer çalışmalar tarafından en çok etkilenilen ve sıklıkla başvuru alan içerikler olduğu söylenebilir.

Tablo 3. En Çok alıntı yapılan ilk 5 Çalışma (2013-2023)

Sıra	Makale	Atıf sayısı
1	Wang X, Liu K, You LM, Xiang JG, Hu HG, Zhang LF, et al. (2014). The relationship between patient safety culture and adverse events: A questionnaire survey. International Journal of Nursing Studies, 51(8), 1114–1122. https://doi.org/10.1016/j.ijnurstu.2013.12.007	77
2	Krüger C, Mayer H, Haastert B, Meyer G. (2013). Use of physical restraints in acute hospitals in Germany: A multi-centre cross-sectional study. International Journal of Nursing Studies, 50(12), 1599–1606. https://doi.org/10.1016/j.ijnurstu.2013.05.005	74
3	Kandeel NA, Attia AK. (2013). Physical restraints practice in adult intensive care units in Egypt. Nurs Health Sci, 15(1), 79-85. Available from: http://doi.wiley.com/10.1111/nhs.12000	59
4	van der Kooi AW, Peelen LM, Raijmakers RJ, Vroegop RL, Bakker DF, Tekatli H, et al. (2015). Use of physical restraints in Dutch intensive care units: A prospective multicenter study. American Journal of Critical Care: An Official Publication, American Association of Critical-Care Nurses, 24(6), 488–495. https://doi.org/10.4037/ajcc2015348	53
5	Muir-Cochrane E, O'Kane D, Oster C. (2018). Fear and blame in mental health nurses' accounts of restrictive practices: Implications for the elimination of seclusion and restraint. International Journal of Mental Health Nursing, 27(5), 1511–1521. https://doi.org/10.1111/inm.12451	50

Yazarlar, yayınlarda en sık tekrarlanan anahtar kelimeleri ve bu kelimeler arasındaki ilişkileri bir ağ haritası kullanarak analiz etmişlerdir. Haritada düğüm boyutlarının büyüklüğü, o anahtar kelimenin araştırmalarda ne kadar sık tekrarlandığını ve ne kadar baskın olduğunu göstermektedir. Aynı renkteki düğümler ise benzer yapıda kümelenmeleri işaret etmektedir. Yapılan analizlerde, incelenen yayınlarda toplamda 6.653 farklı anahtar kelimenin kullanıldığı tespit edilmiştir. “En az 2 kere kullanılmış olma” kesme noktası olarak

belirlendiğinde, sık kullanılan 129 kelimeye ulaşılmıştır. Ağ yapılarında “fiziksel kısıtlama” (physical restraint) anahtar kelimesinin merkezi bir konumda yer alması, bu kelimenin en sık tekrarlandığını ve diğer kelimelerle olan kombinasyonlarının fazla olduğunu göstermektedir. Fiziksel kısıtlama ile ilgili yapılan bilimsel yayınlarda en çok kısıtlama, hemşirelik, yoğun bakım, akıl sağlığı, zorlama, psikiyatri hemşireliği, hasta güvenliği, empati gibi kavramların kullanıldığı tespit edilmiştir (Şekil 2).

Şekil 2. Anahtar kelime ağ haritası

Tartışma

Hemşirelik mesleğinin rollerine göz attığımızda, savunuculuk rolü fiziksel kısıtlama durumlarında ön plana çıkmaktadır. Son yıllarda hasta hakları konusunda artan farkındalık ve bu hakların korunması, kalite standartlarının yükseltilmesi ve sağlık profesyonellerinin hem kendilerini hem de hastalarını koruma gerekliliği, bu konuda daha hassas ve dikkatli bir yaklaşımı zorunlu kılmıştır. Fiziksel kısıtlama uygulamalarının, bu alanda eğitim almış profesyoneller tarafından gerçekleştirilmesi elzemdir. Bu uygulamalarda kritik bir rol üstlenen hemşireler, meslek ilkelerinden olan zarar vermeme-yarar sağlama ve özerkliğe saygı ilkeleri arasında sık sık etik ikilemlerle karşı karşıya kalabilmektedirler (Nsiah ve ark., 2019; Salehi ve ark., 2020). Aynı zamanda hastalarda fiziksel kısıtlamanın bir sonucu olarak birçok fiziksel ve psikolojik sorun ortaya çıkabilmektedir (Canzan ve

ark., 2021). Bu çerçevede, fiziksel kısıtlama üzerine yapılan bilimsel çalışmaların bibliyometrik analizi, alana önemli katkılar sağlayabilir düşüncesiyle, analiz sonuçları literatür çerçevesinde detaylı bir şekilde tartışılmıştır.

Hastanelerdeki fiziksel kısıtlamalara ilişkin çalışmalarda, hasta haklarına ilişkin farkındalığın artması, hasta güvenliği ve onuruna ilişkin endişeler, araştırma yöntemlerindeki gelişmeler, kanıta dayalı uygulamalara odaklanma ve kısıtlayıcı müdahalelerin kullanımını en aza indirmeyi amaçlayan gelişen sağlık uygulamaları gibi çeşitli faktörler nedeniyle son yıllarda bir artış görülmüştür. Çalışmaların artmasının bir nedeni de fiziksel kısıtlamaların hastalar üzerindeki olumsuz etkilerinin giderek daha fazla farkına varılmasıdır. Araştırmalar, fiziksel kısıtlamaların fiziksel rahatsızlığa, psikolojik sıkıntıya, özerklik kaybına ve hatta basınç ülserleri ve kas-iskelet sistemi

sorunları gibi yaralanmalara yol açabileceğini göstermiştir (Kim ve Yang, 2024; Wang ve ark., 2014). Ayrıca, sağlık bakım ortamlarında, hastaların tercihlerine, özerkliğine ve onuruna saygının vurgulandığı kişi merkezli bakıma doğru bir değişim olmuştur. Bu felsefe, sağlık hizmeti sağlayıcılarını, hasta davranışlarını yönetmek ve fiziksel kısıtlamalara başvurmadan güvenliğini sağlamak için alternatif stratejiler keşfetmeye teşvik etmektedir (Kwame ve Petrucka, 2021; Raveesh ve ark., 2019). Ayrıca, düzenleyici kurumlar ve mesleki kuruluşlar, kılavuzlar ve kalite iyileştirme girişimleri yoluyla fiziksel kısıtlamaların kullanımının en aza indirilmesinin önemini giderek daha fazla vurgulamaktadır. Örneğin, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Medicare & Medicaid Hizmetleri Merkezleri (CMS), sağlık tesislerinde fiziksel kısıtlamaların yaygınlığını azaltmayı, kurumları uygulamalarını yeniden değerlendirmeye ve kanıta dayalı alternatiflere yatırım yapmaya teşvik etmeyi amaçlayan düzenlemeler uygulamaya koymuştur (Centers for Medicare & Medicaid Services, 2019).Günümüzde randomize kontrollü çalışmalar, sistematik incelemeler ve meta-analizler de dahil olmak üzere araştırma metodolojilerindeki ilerlemeler, fiziksel kısıtlamalarla ilgili müdahalelerin etkinliğini ve güvenliğini değerlendirmeyi kolaylaştırmıştır. Araştırmacıların daha büyük veri kümelerine ve daha gelişmiş analitik tekniklere erişimi de artmıştır (Möhler ve ark., 2023; Brugnonli ve ark., 2020). Sağlık hizmetlerinde, hasta sonuçlarını ve kaynak kullanımını optimize etme ihtiyacından kaynaklanan kanıta dayalı uygulamaya artan bir vurgu vardır (Grys, 2022). Araştırmacılar, fiziksel kısıtlama kullanmanın riskleri ve yararlarının yanı sıra hasta merkezli bakım, çevresel değişiklikler ve personel eğitimi gibi alternatif yaklaşımların etkinliği hakkında ampirik kanıt toplamak için çalışmalar yürütmektedirler (Ertuğrul ve Özden, 2022; Kong ve ark., 2021). Aynı zamanda hastalar ve aileleri, tespit kullanımına ilişkin endişelerini daha fazla dile getirmekte, bu da sağlık hizmeti sağlayıcılarını ve araştırmacıları mevcut uygulamaları yeniden değerlendirmeye sevk etmektedir. Sağlık profesyonelleri, hastalar üzerinde, özellikle de yaşlılar veya zihinsel sağlık sorunları olanlar gibi hassas gruplar üzerinde fiziksel kısıtlamalar kullanmanın etik sonuçlarının giderek daha fazla farkına varmaktadır (Gunawardena ve Smithard, 2019; Ye ve ark., 2017). Bu bağlamda literatür incelendiğinde yayın

ve atıf sayılarının 2000'li yıllarda hızlı bir ivme kazandığı söylenebilir.

Hemşirelik alanında fiziksel kısıtlama konusunda en fazla yayın yapan dergi International Journal of Mental Health Nursing (Uluslararası Ruh Sağlığı Hemşireliği Dergisi) olarak belirlenmiştir. En yüksek atıf sayısına sahip dergi ise International Journal of Nursing Studies olarak öne çıkmaktadır. International Journal of Mental Health Nursing, ruh sağlığı hemşireliği alanında dünya çapında önemli bir dergidir. Bu dergide fiziksel kısıtlama konusunun sıkça ele alınmasının birkaç nedeni olabilir. Bunlardan ilki derginin ruh sağlığı hemşireliği alanında yapılan araştırmalara odaklanması ve bu konuda yapılan çalışmaları yayınlamaya önem vermesidir. Fiziksel kısıtlama uygulaması da ruh sağlığı bakımında sıkça karşılaşılan bir durum olması nedeniyle International Journal of Mental Health Nursing dergisinde konu ile ilgili daha çok yayın yapıldığı düşünülmektedir. Derginin yayın politikası, hasta güvenliği ve bakım kalitesi konularına odaklanır. Fiziksel kısıtlama, hasta güvenliğini etkileyen önemli bir konudur ve bu nedenle dergi, bu konuda yapılan araştırmalara ve uygulamalara geniş bir platform sunar. Ayrıca dergi dünya çapında birçok araştırmacının ve klinisyenin katkıda bulunduğu geniş bir okuyucu kitlesine sahiptir. Bu nedenle, dergide yayımlanan çalışmaların çeşitliliği ve uluslararası perspektifin sağlanması, fiziksel kısıtlama konusunun ele alınmasına olanak sağlar. Bununla birlikte derginin etkili bir yayın politikası ve kalite kontrol süreçleri vardır. Bu, fiziksel kısıtlama konusunda yapılan araştırmaların dergide yayınlanması için güvenilir bir platform sunar ve bu konuda yapılan çalışmaların bilimsel standartlara uygunluğunu destekler (International Journal of Mental Health Nursing, 2024). Bu faktörler bir araya geldiğinde, International Journal of Mental Health Nursing dergisi, fiziksel kısıtlama konusunun sıkça ele alındığı ve bu konudaki önemli araştırmaların yayınlandığı bir platform olmuştur. Bu nedenle, bu dergide fiziksel kısıtlama konusuna yönelik birçok yayının bulunması şaşırtıcı değildir. International Journal of Nursing Studies (Uluslararası Hemşirelik Çalışmaları Dergisi) ise hemşirelik alanında önemli bir dergidir ve geniş bir uluslararası okuyucu kitlesine sahiptir (International Journal of Nursing Studies, 2024). Bu dergide yayımlanan araştırmalar, hemşirelik pratiğini güçlendirmek ve hasta güvenliğini artırmak için önemli bir kaynak olabilir.

Fiziksel kısıtlama konusunda Web of Science kategorilerinin dağılımı incelendiğinde Hemşirelik (Nursing) ilk sırada yer almıştır. Hemşirelerin hastaların fiziksel olarak kısıtlanmasına ilişkin çalışmaları daha fazla yapmalarının birkaç nedeni vardır. Birincisi, hemşireler hastalarla doğrudan temas halinde oldukları için kısıtlama gerekliliğini daha yakından deneyimlerler. Hemşireler, kısıtlama yöntemlerini uygularken hastanın konforunu sağlama, cilt bütünlüğünü koruma ve fiziksel rahatsızlıkları önleme gibi konularda uzmanlaşmışlardır. İkinci olarak, hemşirelik eğitimi, hastaların hakları, etik prensipler ve kısıtlama uygulamaları gibi konuları içerir. Bu nedenle, hemşireler kısıtlama yöntemlerinin etik ve yasal boyutlarını anlama konusunda daha donanımlıdır. Ayrıca, hemşirelik pratiği, hastaların bireysel ihtiyaçlarına ve durumlarına uygun kısıtlama stratejileri geliştirmeyi gerektirir. Bu da hemşirelerin kısıtlama konusunda liderlik rollerini üstlenmelerini sağlar. Son olarak, multidisipliner bir ekip içerisinde çalışan hemşireler, diğer sağlık profesyonelleriyle iş birliği yaparak hastaların fiziksel kısıtlanmasını yönetirler. Bu iş birliği, kısıtlama kararlarının alınması, uygulanması ve değerlendirilmesi süreçlerinde hemşirelerin etkin katılımını sağlar (Durmuş İskender, 2022; Kim ve Yang, 2024).

Wang ve arkadaşları tarafından 2014 yılında tarafından yapılan çalışmada, hasta güvenliği kültürü ile olumsuz olaylar arasındaki ilişki Web of Science Core Collection veri tabanında fiziksel kısıtlama konusunda en çok atıf alan çalışmalar arasında birinci sırayı almaktadır. Bu ve benzer yüksek atıf alan çalışmalar, geniş bir akademik etki yarattıkları için diğer araştırmacılar tarafından sıkça referans gösterilen ve büyük ölçüde etkilenilen içerikler olarak öne çıkmaktadır. Yine çalışmanın bilimsel katkısı en yüksek çalışma olduğu da söylenebilir. Fiziksel kısıtlamaya ilişkin çalışmalarda özellikle hasta güvenliği kültürüne atıfta bulunmaktadır. Çünkü hasta güvenliği kültürü, sağlık hizmeti sunucularının hastaların güvenliğini sağlamak için benimsediği bir dizi değer, tutum ve uygulamaları içerir. Bu kültür, sağlık kuruluşlarında çalışan personelin, hasta güvenliği konusunda bilinçli, duyarlı ve sorumluluk sahibi olmalarını teşvik eder (Lee ve ark., 2019). Fiziksel kısıtlama, hasta güvenliği kültürünün önemli bir unsuru olarak karşımıza çıkar. Health Care Financing Administration (Sağlık Hizmetleri Finansmanı İdaresi) ve Joint Commission on Accreditation of Healthcare Organizations, sırasıyla

1989 ve 1999 tarihli kılavuzlarında fiziksel kısıtlama kullanımına ilişkin kuralları tanımlamış ve birçok ülke daha sonra fiziksel kısıtlamanın uygulanmasına ilişkin özel prosedürler geliştirmiştir. Joint Commission on Accreditation of Healthcare Organizations'a göre fiziksel tespit, hareket özgürlüğüne vurgu yaparak "hastanın izni olmaksızın, hastaya doğrudan fiziksel güç uygulayarak hareket özgürlüğünü kısıtlamak" şeklinde tanımlanmaktadır. Bu bağlamda fiziksel tespit uygulamalarında aktif olarak yer alan hemşirelerin bu uygulamaya ilişkin spesifik politika ve prosedürler konusunda bilgi sahibi olmaları gerektiği söylenebilir (Altunkeser ve Korhan, 2019; Joint Commission on Accreditation of Healthcare Organizations, 2020). Türkiye'deki kalite standartları, fiziksel kısıtlama kararının bir hekim tarafından verilmesi ve her 24 saatte bir gözden geçirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Uygulama öncesinde hem hastanın hem de hasta yakınlarının bilgilendirilmiş onamlarının alınmış olması gerekmektedir. Hemşireler hekimlerin taleplerini takip etmeli, kayıt tutmalı ve fiziksel kısıtlamanın fiziksel ve psikolojik komplikasyonlarının farkında olmalıdır (Altunkeser & Korhan, 2019; Özakar Akça ve Turan, 2023).

Fiziksel kısıtlama konusunda yayın yapan ülkelerin doküman sayıları açısından değerlendirildiğinde, Amerika, İngiltere, Çin Halk Cumhuriyeti ve Avustralya gibi ülkeler önde gelmektedir. Türkiye ise bu konu alanında ilk on ülke arasında yer almaktadır. Fiziksel kısıtlamanın tarihsel gelişimine baktığımızda, kullanımının çok eski dönemlere uzandığı görülmektedir. İngiltere'de 18. yüzyılda ve ABD'de 19. yüzyılda başlayan fiziksel kısıtlama uygulamaları, psikiyatri hastanelerinde hastaların zincire vurulmasıyla ortaya çıkmıştır. 1950'li yıllardan sonra ABD ve İngiltere'de yaygınlaşan bu uygulamalar, 1980'li yıllardan itibaren ise sınırlandırılmaya başlamıştır (Rogers ve Bocchino, 1999). Ancak, 20. yüzyılın ilerleyen dönemlerinde, insan hakları ve etik standartlarının yükselmesiyle birlikte fiziksel kısıtlama uygulamalarına karşı bir tepki oluşmaya başlamıştır. 1950'lerden itibaren, özellikle ABD ve Avrupa'da, fiziksel kısıtlamanın kabul edilebilirliği ve yaygınlığına dair artan bir farkındalık gelişmiştir. 1980'lerden itibaren, bu konudaki araştırmaların ve insan hakları hareketlerinin etkisiyle, fiziksel kısıtlama uygulamalarının kullanımının sınırlandırılması ve alternatif yöntemlerin araştırılması çağrıları artmıştır. Ülkeler arasında fiziksel kısıtlama oranlarında farklılıklar

bulunmaktadır (Glei ve ark., 2017; Oh, 2021). Fiziksel kısıtlama oranlarının ülkeden ülkeye değiştiği ve kültürel normlar, mevzuat ve sağlık hizmetleri uygulamaları gibi faktörlerden etkilenebileceği belirtilmektedir (Bartušienė ve Žalkauskaitė, 2022; Wang ve ark., 2023). Bununla birlikte fiziksel kısıtlamanın Avustralya, ABD ve Avrupa ülkelerinde özellikle yoğun bakım ünitelerinde ajite hastaların yönetiminde yaygın olarak kullanıldığı bildirilmektedir (Acevedo-Nuevo ve ark., 2021; Duxbury ve ark., 2019; Özakar Akça ve Turan, 2023). Zhang ve arkadaşları (2021), Çin'deki yoğun bakım ünitelerinde fiziksel kısıtlama kullanım oranını %59,07 olarak belirtmiştir (Zhang ve ark., 2021). Çin'in Jiangsu Eyaleti Hastanesi'nde, yoğun bakım ünitelerinde fiziksel kısıtlama kullanımının oranı ise %46,32 olarak belirlenmiştir (Wang ve ark., 2023).

Sınırlılıklar

Bu çalışmanın bazı sınırlılıkları vardır. WOS dışındaki veri tabanlarının analizlere dahil edilmemesi, veri tabanında 2013-2023 yılları arasında tarama yapılması bu çalışmanın sınırlılığıdır.

Sonuç ve Öneriler

Bu bibliyometrik analizin sonuçları, hemşirelik alanında fiziksel kısıtlama konusuna artan bir ilgi olduğunu göstermiştir. Fiziksel kısıtlama ile ilgili yapılan bilimsel yayınlarda anahtar kelime olarak en çok kısıtlama, hemşirelik, yoğun bakım, akıl sağlığı, zorlama, psikiyatri hemşireliği, hasta güvenliği, empati gibi kavramların kullanıldığı tespit edilmiştir. Fiziksel kısıtlama konusunda en çok atıf alan çalışmalar arasında birinci sırada yer alan çalışmanın hasta güvenliği kültürü ve olumsuz olaylar arasındaki ilişkiyi konu aldığı görülmüştür. Hastaların fiziksel olarak kısıtlanmasına ilişkin çalışmaların en çok hemşirelik alanında yapıldığı belirlenmiştir.

Bilim dünyasında, akademik makalelerin sayısı hızla artmakta ve bu durum belirli bir alana katkı sağlayan araştırmacıların ve çalışma konularının belirlenmesini zorlaştırmaktadır. Bu çalışma, hemşirelik alanındaki fiziksel kısıtlama konularına odaklanarak bütünsel bir değerlendirme sunmaktadır. Ayrıca, konu alanındaki genel eğilimleri belirleyerek araştırmacılara rehberlik etmeyi ve bu konuda çalışma planlayanlara daha kapsamlı bir bakış açısı sunmayı hedeflemektedir. Çalışma, fiziksel kısıtlamalar hakkında dünya çapında güncel veriler sunarak gelecekte yapılacak çalışmalara referans oluşturacaktır.

Araştırmanın Etik Yönü/ Ethics Committee

Approval: Bu çalışmada makalelerin betimsel bir analizi ve yazılım programı ile ağ haritalaması yapıldığı için etik kurul izni alınmasını gerektiren çalışmalar grubunda yer almamaktadır. Bu nedenle "Etik Kurul İzni" beyan edilmemiştir.

Hakem/Peer-review: Dış hakem değerlendirmesi.

Yazar Katkısı/Author Contributions: Fikir/kavram: KK; Tasarım: KK, EDY, YE; Danışmanlık: KK, EDY, YE; Veri toplama ve/veya Veri İşleme: KK, EDY; Analiz ve/veya Yorum: KK, EDY, YE; Kaynak tarama: KK, EDY, YE; Makalenin Yazımı: KK, EDY, YE; Eleştirel inceleme: KK.

Çıkar çatışması/Conflict of interest: Araştırmacılar herhangi bir çıkar çatışması belirtmemişlerdir.

Finansal Destek/Financial Disclosure: Bu araştırma için finansal destek alınmamıştır.

Çalışma Literatüre Ne Kattı?

- Fiziksel kısıtlama uygulamasına ilişkin literatürde yapılan çalışmaların konunun hangi yönlerine ağırlık verdiği ortaya koyularak genel eğilimleri belirlenmiştir.
- Fiziksel kısıtlama ile ilgili yapılan bilimsel yayınlarda anahtar kelime olarak kısıtlama, hemşirelik, yoğun bakım, akıl sağlığı, zorlama, psikiyatri hemşireliği, hasta güvenliği, empati gibi kavramların sıklıkla kullanıldığı tespit edilerek, daha az çalışılan konulara yönelik çalışmaların planlamasının önemini vurgulamaktadır.
- Araştırmacılara, sağlık profesyonellerine ve kurumlara işbirliği yapabileceği araştırmacılar, ülkeler ya da kurumlar bulmasına rehberlik etme potansiyeline sahiptir.

Kaynaklar

- Al Acevedo-Nuevo M, González-Gil MT, Martín-Arribas MC. (2021). Physical restraint use in intensive care units: exploring the decision-making process and new proposals. A multimethod study. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(22), 118-26. <https://doi.org/10.3390/ijerph182211826>
- Altunkeser EB, Korhan EA. (2019). Applications of physical restraint and developing a rating scale. *International Archives of Addiction Research and Medicine*, 5(1), 1-7. <https://doi.org/10.23937/2474-3631/1510030>
- Arslan E. (2022). Sosyal bilim araştırmalarında VOSviewer ile bibliyometrik haritalama ve örnek bir uygulama. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(Özel Sayı 2), 33-56. <https://doi.org/10.18037/ausbd.1227291>
- Bartušienė D, Žalkauskaitė I. (2022). Physical restriction in psychiatric nursing: subjective experiences of

- mental health nurses. *Slauga. Mokslas ir Praktika*, 3(4), 1–10. <https://doi.org/10.47458/Slauga.2022.3.8>
- Berzlanovich AM, Schöpfer J, Keil W. (2012). Deaths due to physical restraint. *Deutsches Arzteblatt international*, 109(3), 27–32. <https://doi.org/10.3238/arztebl.2012.0027>
- Brito-Ochoa MP, Sacristán-Navarro MA, Pelechano-Barahona E. (2020). A bibliometric analysis of dynamic capacities in the field of family firms (2009-2019). *European Journal of Family Business*, 10(2), 69-81. <https://doi.org/10.24310/ejfbefib.v10i2.10162>
- Brugnolli A, Canzan F, Mortari L, Saiani L, Ambrosi E, Debiasi M. (2020). The effectiveness of educational training or multicomponent programs to prevent the use of physical restraints in nursing home settings: A systematic review and meta-analysis of experimental studies. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(18), 1-27. <https://doi.org/10.3390/ijerph17186738>
- Canzan F, Mezzalana E, Solato G, Mortari L, Brugnolli A, Saiani L., et al. (2021). Nurses' views on the use of physical restraints in intensive care: A qualitative study. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(18), 1-11. <https://doi.org/10.3390/ijerph18189646>
- Centers for Medicare & Medicaid Services. (2019). Reform of Requirements for Long-Term Care Facilities. Retrieved from <https://www.cms.gov/Medicare/Provider-Enrollment-and-Certification/GuidanceforLawsAndRegulations/Nursing-Homes.html>
- Cortinhal VSJ, Correia ASC, Deodato Fernandes SJ. (2024). Nursing ethical decision making on adult physical restraint: A scoping review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 21(1), 1-14. <https://doi.org/10.3390/ijerph21010075>
- Dong J, Wei W, Wang C, Fu Y, Li Y, Li J, et al. (2020). Research trends and hotspots in caregiver studies: A bibliometric and scientometric analysis of nursing journals. *Journal of Advanced Nursing*, 76(11), 2955-2970. <https://doi.org/10.1111/jan.14489>
- Durmuş İskender M. (2022). Türkiye’de fiziksel tespit uygulamasına ilişkin yapılmış hemşirelik tezlerinin incelenmesi. *Kastamonu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 1(1), 11-24.
- Duxbury J, Thomson G, Scholes A, Jones F, Baker J, Downe S, et al. (2019). Staff experiences and understandings of the REsTRAIN Yourself initiative to minimize the use of physical restraint on mental health wards. *International Journal of Mental Health Nursing*, 28(4), 845–856. <https://doi.org/10.1111/inm.12577>
- Erdem Y. (2024). Hastada fiziksel kısıtlama: güvenli mi ya da tehdit mi? 2. Kosova Adli Bilimler Kongresi (Ed. Hamit Hancı, Özge Hancı, Nutiye Kapan ve Mehmet Türköz) (1. baskı). İzmir: Seçkin
- Ertuğrul B, Özden D. (2022). The effects of physical restraint education on the knowledge and attitude of nurse interns. *Journal of Psychiatric Nursing/Psikiyatri Hemşireleri Derneği*, 13(1), 31-42. <https://doi.org/10.14744/phd.2021.32704>
- Glei DA, Goldman N, Ryff CD, Weinstein M. (2017). Can we determine whether physical limitations are more prevalent in the US than in countries with comparable life expectancy?. *SSM - Population Health*, 3, 808–813. Available from: <https://doi.org/10.1016/j.ssmph.2017.07.008>
- Grys CA. (2022). Evidence-based practice, quality improvement, and research: A visual model. *Nursing*, 52(11), 47–49. <https://doi.org/10.1097/01.NURSE.0000889812.89287.45>
- Gu T, Wang X, Deng N, Weng W. (2019). Investigating influencing factors of physical restraint use in China intensive care units: A prospective, cross-sectional, observational study. *Aust Crit Care*, 32(3), 193-198. <https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S1036731417303971>
- Gunawardena R, Smithard DG. (2019). The attitudes towards the use of restraint and restrictive intervention amongst healthcare staff on acute medical and frailty wards-A brief literature review. *Geriatrics (Basel, Switzerland)*, 4(3), 1-10. <https://doi.org/10.3390/geriatrics4030050>
- International Journal of Mental Health Nursing. (2024). Retrieved from <https://onlinelibrary.wiley.com/page/journal/14470349/homepage/productinformation.html>
- International Journal of Nursing Studies. (2024). Retrieved from <https://www.sciencedirect.com/journal/international-journal-of-nursing-studies/about/aims-and-scope>
- Joint Commission on Accreditation of Healthcare Organizations. Restraint and seclusion. Retrieved February 10, 2020, from <https://www.jointcommissioninternational.org>
- Kandeel NA, Attia AK. (2013). Physical restraints practice in adult intensive care units in Egypt. *Nurs Health Sci*, 15(1), 79-85. Available from: <http://doi.wiley.com/10.1111/nhs.12000>
- Kılıç G, Polat Ü. (2021). Yoğun bakımda tartışmalı bir uygulama: Fiziksel kısıtlama. *Türk Hemşireler Derneği Dergisi*, 2(1), 66-76.
- Kim J, Yang Y. (2024). Factors affecting nursing practice of patient physical restraint among nurses. *Archives of Public Health = Archives Belges de Sante Publique*, 82(1), 1-10. <https://doi.org/10.1186/s13690-024-01238-z>
- Kokol P, Železnik D, Završnik J, Blažun Vošner H. (2019). Nursing research literature production in terms of the scope of country and health determinants: A bibliometric study. *Journal of Nursing Scholarship*, 51(5), 590-598. <https://doi.org/10.1111/jnu.12500>
- Kong EH, Kim M, Kim S. (2021). Effects of a web-based educational program regarding physical restraint

- reduction in long-term care settings on nursing students: A cluster randomized controlled trial. *International journal of Environmental Research And Public Health*, 18(13), 1-10. <https://doi.org/10.3390/ijerph18136698>
- Krüger C, Mayer H, Haastert B, Meyer G. (2013). Use of physical restraints in acute hospitals in Germany: A multi-centre cross-sectional study. *International Journal of Nursing Studies*, 50(12), 1599–1606. <https://doi.org/10.1016/j.ijnurstu.2013.05.005>
- Kurutkan MN, Orhan F, Kaygısız P. (2017). Bibliometric analysis of patient safety literature example of thesis and articles in Turkish. *Health Care Academician Journal*, 4(4), 253–259. <https://doi.org/10.5455/sad.13-1513948006>
- Kwame A, Petrucka PM. (2021). A literature-based study of patient-centered care and communication in nurse-patient interactions: Barriers, facilitators, and the way forward. *BMC Nurs* 20, 1-10. <https://doi.org/10.1186/s12912-021-00684-2>
- Lee SE, Scott LD, Dahinten VS, Vincent C, Lopez KD, Park CG. (2019). Safety culture, patient safety, and quality of care outcomes: A literature review. *Western journal of Nursing Research*, 41(2), 279–304. <https://doi.org/10.1177/0193945917747416>
- Möhler R, Richter T, Köpke S, Meyer G. (2023). Interventions for preventing and reducing the use of physical restraints for older people in all long-term care settings. *The Cochrane Database of Systematic Reviews*, 7(7), CD007546. <https://doi.org/10.1002/14651858.CD007546.pub3>
- Muir-Cochrane E, O'Kane D, Oster C. (2018). Fear and blame in mental health nurses' accounts of restrictive practices: Implications for the elimination of seclusion and restraint. *International Journal of Mental Health Nursing*, 27(5), 1511–1521. <https://doi.org/10.1111/inm.12451>
- Nsiah C, Siakwa M, Ninnoni JPK. (2019). Registered nurses' description of patient advocacy in the clinical setting. *Nursing Open*, 6(3), 1124–1132. <https://doi.org/10.1002/nop2.307>
- Oh Y. (2021). A new perspective on human rights in the use of physical restraint on psychiatric patients-based on merleau-ponty's phenomenology of the body. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(19), 1-10. <https://doi.org/10.3390/ijerph181910078>
- Özakar Akça S, Turan AP. (2023). Nurses' knowledge, attitudes and practices related to physical restraint: The case from Turkey. *Universa Medicina: Jurnal Kedokteran Trisakti*, 42(1), 12-20. <https://doi.org/10.18051/univmed.2023.v42.12-20>
- Ramluggun P, Chalmers C, Anjeyeb M. (2018). The practice of seclusion: A review of the discourse on its use. *Ment Health Pract*, 21(7), 17–23.
- Raveesh BN, Gowda GS, Gowda M. (2019). Alternatives to use of restraint: A path toward humanistic care. *Indian Journal of Psychiatry*, 61(Suppl 4), 693–697. https://doi.org/10.4103/psychiatry.IndianJPsychiatry.104_19
- Rogers PD, Bocchino NL. (1999). Restraint-free care: Is it possible? *American Journal of Nursing*, 99, 26-34.
- Salehi Z, Najafi Ghezeli T, Hajibabae F, Joolae S. (2020). Factors behind ethical dilemmas regarding physical restraint for critical care nurses. *Nursing Ethics*, 27(2), 598–608. <https://doi.org/10.1177/0969733019858711>
- Santos GFD, Oliveira EG, Souza RCS. (2021). Good practices for physical restraint in intensive care units: Integrative review. *Rev Bras Enferm*. Jul 9,74(3), 1-8. English, Portuguese. <https://doi.org/10.1590/00347167-2020-1166>
- Tanaka M. (2023). Exploring the ethics of physical restraints: Students' questioning. *Nursing Ethics*, 30(3), 408-422.
- Van der Kooi AW, Peelen LM, Raijmakers RJ, Vroegop RL, Bakker DF, Tekatli H, et al. (2015). Use of physical restraints in Dutch intensive care units: A prospective multicenter study. *American Journal of Critical Care: An Official Publication, American Association of Critical-Care Nurses*, 24(6), 488–495. <https://doi.org/10.4037/ajcc2015348>
- Van Eck NJ, Waltman L. (2010). Software survey: VOSviewer, a computer program for bibliometric mapping. *Scientometrics*, 84(2), 523-538. <https://doi.org/10.1007/s11192-009-0146-3>
- Wang X, Liu K, You LM, Xiang JG, Hu HG, Zhang LF, et al. (2014). The relationship between patient safety culture and adverse events: A questionnaire survey. *International Journal of Nursing Studies*, 51(8), 1114–1122. <https://doi.org/10.1016/j.ijnurstu.2013.12.007>
- Wang Y, Liu Y, Tian YL, Gu SL. (2023). A nomogram for predicting physical restraint of patients in intensive care unit. *Emergency Medicine International*, 2023, 1-8. <https://doi.org/10.1155/2023/6618366>
- Ye J, Chen D, Kong L. (2019). Bibliometric analysis of the Web of Science literature on research of science teacher from 2000 to 2017. *Journal of Baltic Science Education*, 18(5), 732-747. <https://doi.org/10.33225/jbse/19.18.732>
- Ye J, Xiao A, Yu L, Wei H, Wang C, Luo T. (2017). Physical restraints: An ethical dilemma in mental health services in China. *International Journal of Nursing Sciences*, 5(1), 68–71. <https://doi.org/10.1016/j.ijnss.2017.12.001>
- Zhang C, Liu D, He Q. (2021). The characteristics of ICU physical restraint use and related influencing factors in China: A multi-center study. *Annals of Palliative Medicine*, 10(2), 1198–1206. <https://doi.org/10.21037/apm-20-563>
- Zupic I, Čater T. (2015). Bibliometric methods in management and organization. *Organizational Research Methods*, 18(3), 429–472. <https://doi.org/10.1177/1094428114562629>